UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Traballo fin de grao		Código	620G01041
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	Anual	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	EconomíaEducación Física e Deportiva			
Coordinación	Morenilla Burlo, Luis	Correo electrónico	luis.morenilla@udc.es	
Profesorado	Agullo Leal, Fernando Alsina Santasusana, Maria del Carmen Arda Suarez, Antonio Arias Rodríguez, Pablo Barral Lavandeira, Jose R. Carrera Lopez, Celso Carlos Dopico Calvo, Xurxo Gambau i Pinasa, Vicente Gomez Varela, Joaquin Gonzalez Valeiro, Miguel Angel López Villar, Cristina Martin Acero, Rafael Morenilla Burlo, Luis Mosquera Gonzalez, Maria Jose Pombo Fernandez, Manuel Jose Rivas Feal, Antonio Sanchez Molina, Jose Andres Santiago Alonso, Miguel Sierra Palmeiro, Elena Toja Reboredo, Maria Belen Torres Tobio, Gabriel Valverde Romera, Joaquina	Correo electrónico	fernando.agullo@udc.es m.alsina@udc.es antonio.arda@udc.es pablo.arias.rodriguez@udc.es j.r.barral@udc.es celso.carrera@udc.es xurxo.dopico@udc.es vicente.gambau@udc.es joaquin.gomez.varela@udc.es miguel.gonzalez.valeiro@udc.es cristina.lopezv@udc.es rafael.martin@udc.es luis.morenilla@udc.es maria.jose.mosquera@udc.es manuel.pombo@udc.es antonio.rivas@udc.es jose.andres.sanchez.molina@udc.es miguel.santiago@udc.es elena.sierra@udc.es belen.toja@udc.es gabriel.torres@udc.es joaquina.valverde@udc.es	
Web				

Descrición xeral	Realización dun traballo orientado á avaliación das competencias adquiridas no Grao. O programa desenvolvido da materia atópase na plataforma Moodle e na web da Facultade As seguintes directrices son de aplicación aos Traballos de Fin de Grao (en adiante, TFG) correspondentes ao Título de Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte da Facultade de Ciencias do Deporte e a Educación Física (UDC). O TFG é unha materia de 6 créditos ECTS, de carácter obrigatorio, do segundo cuadrimestre de cuarto curso do vixente plano de estudos. O TFG consistirá na elaboración dunha planificación/programación/proxecto de intervención, o mais real posible, e preferentemente vinculado coas prácticas externas do alumnado (Prácticum). O TFG non é un traballo de investigación, salvo que o profesorado e o alumnado implicado desexen dar continuidade ao deseño de investigación presentado no proxecto de investigación do Prácticum, e que se corresponda con algunha temática presente nas Unidades de Competencia ofertadas. Consecuentemente, no suposto dunha investigación aplicada, poderá autorizarse pola Comisión do TFG (comisión constituida na Xunta de Facultade) a elaboración do TFG baixo este formato. O TFG terá en conta os aspectos éticos e os dereitos fundamentais, de igualdade de oportunidades entre homes e mulleres, e os principios de igualdade de oportunidades e accesibilidade universal das persoas con discapacidade e os valores propios dunha cultura da paz e de valores democráticos

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Comprender as posibles aplicacións do método científico aos diversos ámbitos das ciencias da actividade física e do deporte: deseño metodolóxico, rexistros, bases de datos e análise estatística.	A1 A3 A6 A8 A12 A14 A16 A18 A19 A23 A24 A28 A30 A31 A34 A35 A36	B1 B2 B7 B8 B9 B10 B13 B17	C3 C5 C7 C8

Comprender as posibles aplicacións do método científico aos diversos ámbitos das ciencias da actividade física e do deporte: deseño metodolóxico, rexistros, bases de datos e análise estatística.	A3 A12 A14 A15 A17 A18 A19 A20 A21 A25 A26 A27 A29 A30 A31	B3 B4 B7 B9 B11 B13 B15 B17	C1 C2 C5
Comprender problemas substanciais das ciencias da actividade física e o deporte e propor hipótese para deseñar a estratexia empírica para a súa demostración teórica, que levaría á mellor resolución dos problemas identificados.	A1 A2 A3 A4 A7 A9 A10 A11 A13 A22 A32 A33	B5 B6 B12 B13 B16 B18 B19	C4 C6 C8
Comprender problemas substanciais das ciencias da actividade física e o deporte e propor hipótese para deseñar a estratexia empírica para a súa demostración teórica, que levaría á mellor resolución dos problemas identificados.	A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A31 A32 A33	B3 B4 B5 B6 B7 B11 B12 B14 B20	C1 C2 C4

Saber interpretar e utilizar a terminoloxía específica en lingua inglesa relacionada coa tecnoloxía, a información e a estatística aplicada á actividade física e o deporte: táboas de datos, gráficas, diagramas, procedementos, protocolos...	A2 A3 A11 A35 A36	B7 B8 B10	C1 C2 C3
Saber interpretar e utilizar a terminoloxía específica en lingua inglesa relacionada coa tecnoloxía, a información e a estatística aplicada á actividade física e o deporte: táboas de datos, gráficas, diagramas, procedementos, protocolos...	A3 A4 A35 A36	B1 B7	C1 C2 C3
Dotar ao alumno de mecanismos de control sobre a calidade da súa intervención profesiona	A4 A8 A12 A14 A15 A16 A18 A19 A20 A21 A28	B1 B2 B3 B8 B19	C6 C7 C8
Dotar ao alumno de mecanismos de control sobre a calidade da súa intervención profesiona	A1 A4 A5 A6 A7 A8 A10 A11 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A28 A29	B1 B5 B6 B7	C3 C4 C5 C6 C7
Coñecer e aplicar as novas tecnoloxías de obtención de rexistros e de procesamento da información e da imaxe á actividade física e ao deporte: formular proxectos que integren as diversas operacións	A35 A36	B1 B2 B9 B20	C6

Coñecer e aplicar as novas tecnoloxías de obtención de rexistros e de procesamento da información e da imaxe á actividade física e ao deporte: formular proxectos que integren as diversas operacións	A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A24 A25 A27 A29 A30 A32 A33	B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B11	

Aplicar a situacións profesións reais que fagan conscientes ao alumno dos seus puntos fortes e débiles para recoñecer e mellorar as súas propias aptitudes, actitudes e competencias persoais así como reorganizar marcos de referencia que lle sirvan para entender mellor os conceptos e contidos estudados durante a carreira	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A29 A30 A31 A32 A33 A34 A35	B2 B3 B4 B8 B9 B12 B13 B14 B15	C4 C5 C6 C7

Aplicar a situacións profesións reais que fagan conscientes ao alumno dos seus puntos fortes e débiles para recoñecer e mellorar as súas propias aptitudes, actitudes e competencias persoais así como reorganizar marcos de referencia que lle sirvan para entender mellor os conceptos e contidos estudados durante a carreira	A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A29 A30 A31 A32 A33 A34	B1 B2 B3 B4 B7 B8 B12 B13 B14 B16 B17 B18 B20	C3 C4 C5 C6 C7

Contidos	
Temas	**Subtemas**
Fase FORMATIVA/INFORMATIVA	Constará, como mínimo, de 4 sesións ao longo do 1º cuadrimestre, nas etapas que se determinan a continuación, e cuxas datas determinaranse na Guía Docente: - Setembro: Presentación da Guía Docente e Normativa do TFG, na que explicarán con detalle todos os apartados do mesmo. A partir desta presentación, abrirase o período de solicitude de asignación das Unidades de Competencia. - Outubro: Presentación da distribución do alumnado na Unidade de Competencia e taller sobre búsqueda e recollida de información. - Novembro: Primeira reunión co Profesor responsable de cada Unidade de Competencia para organizar o traballo do 2º cuadrimestre. - Decembro: Taller sobre escritura (exercicios de parafraseo), referencias bibliográficas e normas APA/Vancouver. Será imprescindible completar esta fase para poder realizar as seguintes

ASISTENCIA ÁS UNIDADES DE COMPETENCIA	A oferta das mesmas poderá modificarse e axustarse en cada curso académico, para poder adaptala aos intereses do alumnado. Cada Unidade de Competencia terá un carácter presencial de seis sesións de 1,5 horas no 2º cuadrimestre (establecidas no horario oficial do curso). A asistencia será obrigatoria, polo menos, a 4 das sesións programadas. As sesións das Unidades de Competencia serán impartidas ao longo do 2º cuadrimestre. Cada Unidade de Competencia terá entre 15 e 10 alumnas/os e un mínimo de 8 (salvo excepcións autorizadas polo Decanato). Este carácter presencial deberá garantir a adquisición dos seguintes obxectivos: -- Definir e especificar o título do TFG do/da estudante. - Comprender cada unha das partes nas que se estructura o TFG e recoñecer aquelas especificidades en relación co tema do mesmo. - Elaborar o TFG seguindo a temporalización e organización prevista. - Solucionar dificultades comúns aos TFG, mediante solucións compartidas. - Ensaiar as presentacións orais (ou defensas simuladas) se a situación o require
SÍNTESE VALORATIVA	Elaborar unha síntese valorativa das competencias adquiridas necesitadas (educación formal, non formal e informal) para a realización do TFG: a. a forma e momento en que foi adquirindo as competencias do grao b. a relación entre as competencias adquiridas e as necesidades formativas que considera ter despois deste traballo
TRABALLO DE REVISIÓN BIBLIOGRÁFICA E PROXECTO DE INTERVENCIÓN	O alumnado deberá entregar o impreso de solicitude de asignación tema e de supervisor (Anexo I) na data establecida no programa (apartado de Desenvolvemento e Avaliación) e nel debe figurar o título do tema seleccionado. O Traballo a desenvolver integrará os seguintes apartados: 1ª Desenvolvemento dunha revisión bibliográfica comentada sobre un tema concreto que pode ou non estar relacionada co Practicum realizado. 2º.- Desenvolvemento dun proxecto de intervención que inclúa criterios de avaliación da eficacia do mesmo. So en casos debidamente autorizados Desenvolvemento dunha investigación que debe estar relacionada co Practicum realizado.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A1 A3 A4 A6 A10 A11 A15 A35 B1 B4 B7 B9 B19 C7 C8	15	30	45
Análise de fontes documentais	A7 A8 A9 A16 A17 A18 A19 A21 A22 A23 A24 A27 A28 A29 A30 A31 A33 A35 B4 B7 B9 B10 B13 B19 C1 C2 C3 C5	5	30	35

Traballos tutelados	A5 A7 A12 A13 A14 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A30 A31 A32 A33 A34 A35 A36 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B11 B12 B14 B15 B16 B17 B18 B20 C4 C6	10	55	65
Atención personalizada		5	0	5
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Sesión maxistral	1. FASE FORMATIVA/INFORMATIVA Constará, como mínimo, de 4 sesións realizadas on line ou presencialmente ao longo do 1º cuadrimestre, nas etapas que se determinan a continuación, e cuxas datas determinaranse na Guía Docente: - Setembro: Presentación da Guía Docente e Normativa do TFG, na que explicarán con detalle todos os apartados do mesmo. A partir desta presentación, abrirase o período de solicitude de asignación das Unidades de Competencia. - Outubro: Presentación da distribución do alumnado na Unidade de Competencia e taller sobre búsqueda e recollida de información. - Novembro: Primeira reunión co PDI de cada Unidade de Competencia para organizar o traballo do 2º cuadrimestre. - Decembro: Taller sobre escritura (exercicios de parafraseo), referencias bibliográficas e normas APA/Vancouver. Será imprescindible a realización desta fase para poder realizar as seguintes. 2. ASISTENCIA ÁS UNIDADES DE COMPETENCIA A oferta das mesmas poderá modificarse e axustarse en cada curso académico, para poder adaptala aos intereses do alumnado. Cada Unidade de Competencia terá seis sesións de 1,5 horas no 2º cuadrimestre (establecidas no horario oficial do curso) e será impartida polo Director da mesma. As sesións poderán realizarse on line ou presencialmente. A asistencia será obrigatoria, polo menos, a 4 das sesións programadas. As sesións das Unidades de Competencia serán impartidas ao longo do 2º cuadrimestre. Cada Unidade de Competencia terá un máximo de 15-20 alumnas/os e un mínimo de 8 (salvo excepcións autorizadas polo Decanato).
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Análise de fontes documentais Traballos tutelados	Para a realización do traballo fin de grao, o alumno contará cun profesor da Facultad de Ciencias do Deporte e a Educación Física que exercerá tarefas de orientación e dirección do TFG. Este profesor, siempre que sexa posible, coincidirá co profesor/a supervisor do alumno/a durante o Practicum. ASISTENCIA A TITORÍAS O profesorado ten asignadas 4 horas semanais de titoría para atención do alumnado en horario oficial establecido. O alumnado de TFG poderá usar dito horario para o seguimento do seu TFG, sempre que avise con antelación, ao obxecto da preparación de dita titoría. O profesorado poderá convocar titorías individuais ou titorías colectivas de TFG, a celebrar en lugar e horario distintos, sempre por acordo entre as partes. As tituorias poderán ser presencialmente o on line utilizando preferentemente a plataforma da UDC o sistemas recoñecidos por esta. O alumnado con matrícula parcial terá que realizar as mesmas actividades que o resto dos estudantes. Poderá acordar co diirector da unidade de competencia a modificación de datas dalgunhas das sesions .

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias**	**Descrición**	**Cualificación**
Traballos tutelados	A5 A7 A12 A13 A14 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A30 A31 A32 A33 A34 A35 A36 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B11 B12 B14 B15 B16 B17 B18 B20 C4 C6	Consultar apartado de observaciones donde se desenvolve todo o proceso de avaliación	100
Sesión maxistral	A2 A1 A3 A4 A6 A10 A11 A15 A35 B1 B4 B7 B9 B19 C7 C8	Será imprescindible realizar as sesións maxistrales das fases INFORMATIVA e FORMATIVA para poder realizar o TFG. Cada área realizará seis sesions de 1,5 horas en el 2º cuadrimestre (establecidas no horario oficial del curso) en formato presencial o en línea. A asistencia será obligatoria a 4 das sesions programadas como mínimo.	0

Observacións avaliación

O regulamento completo do TFG debe consultarse xa que completa a información establecida nesta guía,a tópase en MOODLE e na web da FacultadeO alumnado implicado deberá entregar ao profesor/a da Unidade de Competencia, nas datas establecidas a tal efecto, os seguintes documentos: - Título definitivo do TFG nos idiomas galego, castelán e inglés. - TFG finalizado conforme ao estipulado na Normativa, en canto a forma e contido. O/a profesor/a da Unidade de Competencia e, no seu caso, de acordo co/a co-director/a, avaliará inicialmente os TFGs dos seus estudantes, conforme ao disposto no apartado de avaliaciónFORMATO DE PRESENTACIÓN O/a estudante presentará un documento escrito en calqueira idioma oficial da UDC (excepcionalmente admitirase en inglés, francés ou portugués, previa autorización da comisión TFG e xustificado con anterioridade polo profesorado responsable da Unidade de Competencia), cunha extensión máxima de 75 páxinas (incluida bibliografía e táboas), salvo excepcións autorizadas pola comisión do TFG, escrito nun linguaxe académico correcto e atendendo á estructura indicada na presente normativa. O/a estudante entregará o seu TFG a través do campus virtual na tarefa creada a tal efectoAVALIACIÓN DO TFG Os requisitos para obter unha avaliación positiva no TFG serán os seguintes: 1. Realización dás sesións da Unidade de Competencia asignada (cando menos a 4 sesións das programadas no segundo cuadrimestre) e ás correspondentes da fase formativa/informativa (primeiro cuadrimestre).2.El TFG deberá de incluir, obligatoriamente, os contenidos da estructura desaenrrolada no anexo IV Guía de avaliación do TFG3. Entrega do TFG ao profesor/a da Unidade de Competencia asignado, de acordo coa estructura e datas establecidas na Guía Docente.4. Obter unha valoración mínima de Apto (5 puntos) outorgada polo/a profesor/a da Unidade de Competencia (e o/a co-director/a, se fora o caso).O profesorado responsable de cada unidade será o encargado de programar o proceso de elaboración do TFG do grupo e da súa avaliación. Se a cualificación final outorgada a un TFG fose igual ou inferior a 8, esta constituirá a nota definitiva de avaliación do mesmo, prescindíndose da súa defensa pública. Se o profesor/a responsable da unidade de competencia considera que a cualificación debe ser superior a 8, proporá a defensa pública para subir a cualificación, sempre co acordo do alumno/a implicado. Esta defensa realizarase ante unha Comisión de Avaliación do TFG, constituida a tal efecto, entre o profesorado de outras Unidades de Competencia. Sexa cal sexa o caso, o profesorado de cada Unidade de Competencia deberá cubrir, para cada alumna/o, a Rúbrica de avaliación elaborada a tal efecto e que se incluirá na Guía Docente da materia. Aquel alumno/a que non estea de acordo coa cualificación outorgada polo profesorado responsable, estará suxeito ao establecido nas Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de Grao e Mestrado universitario (CG 19/12/2013, modificado polo CG 30/04/2014, polo CG 24/07/2014, polo CG 29/01/2015 e polo CG 28/09/2016) da UDC. A Comisión de Avaliación estará constituida por tres membros do PDI da Facultade que nese momento se atopen dirixindo ou co-dirixindo outros TFG. O profesor/a da Unidade de Competencia e, no seu caso, o co-director/a, non poderán formar parte da Comisión Avaliadora do seu alumnado do TFG. Cando se realice a defensa pública, o proceso de presentación non deberá exceder dos 20 minutos. Neste caso, o profesor/a da Unidade de Competencia aportará un valor do 80%, e a comisión o restante 20%. A comisión deberá axustarse á Rúbrica de avaliación que se presenta no Anexo VI. En todos os casos garántirase a cualificación outorgada polo profesor/a da Unidade de Competencia como nota mínima do alumno/a tras a defensa. A Comisión Avaliadora recibirá coa antelación suficente, de acordo a planificación temporal do TFG, o documento de TFG xunto co informe da guía de avaliación/autoavaliación. Finalmente, adjuntaras a presentación que defenderán ante a Comisión de Avaliación, en formato.pdf, con 48 h de antelación a defensa, aácoordinadora do TFG. No caso de que algún membro da Comisión Avaliadora detecte que o traballo presentado non debiera ser presentado a exposición pública, emitirá un informe á comisión do TFG para que dirima a pertinencia de tal alegación. Cuando se realice la defensa pública, el proceso de presentación no deberá exceder los 20 minutos. En este caso, el profesor/a de la Unidad de Competencia aportará un valor del 80%,y la comisión evaluadora el restante 20%, siempre y cuando cumpla con los requisitos establecidos en la guía. A comisión para dar a súa calificación deberá comprobar si o TFG axustase aos apartados da guía de avaliación do TFG e á rúbrica de avaliación da defensa que se presenta nos Anexos IV e V. En todoslos casos garantizaráse a calificación otorgada polo/a profesor/a da unidade de
competencia como nota mínima do alumno/a tras a defensa. Tras esta segunda fase do proceso de avaliación, o alumnado que non estea de acordo coa cualificación outorgada pola comisión avaliadora, estará suxeito ao establecido nas Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de Grao e Mestrado universitario (CG 19/12/2013, modificado polo CG 30/04/2014, polo CG 24/07/2014, polo CG 29/01/2015 e polo CG 28/09/2016) da UDC. O/a estudante que non teña superado o TFG, e aos efectos de presentarse en futuras oportunidades e/ou convocatorias, será de aplicación o seguinte: - Se non cumpre co requisito de realización da Unidade de Competencia, non poderá presentar o TFG e terá que volver a solicitar a asignación a unha das unidades para o seguinte curso académico. - Se cumpre o requisito de asistencia e a cualificación do TFG é inferior aos 5 puntos poderá presentarse na seguinte oportunidade ou no vindeiro curso, considerándose cumprido o requisito de asistencia, sempre que o TFG sexa no mesmo tema correspondente á Unidade de Competencia asignada.A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso '0' na materia na convocatoria correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de cara a convocatoria extraordinaria

Fontes de información	
Bibliografía básica	A bibliografía será a correspondente as materias cursadas ao longo do grao e a utilizada por cada unidade de competencia
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
O DESENVOLVEMENTO DA INFORMACION DESTA GUIA ENCÓNTRASE PUBLICADA A TRAVES DE MOODLE E DA WEB DA FACULTADE. SE ALGUÉN TEÑEN PROBLEMA DE ACCESO DEBE SOLICITALA AO RESPONSABLE DA MATERIA. É IMPRESCINDIBLE O COÑECEMENTO DESTA PARA CUMPRIR O REQUIRIDO E PODER PRESENTAR E SUPERAR O TRABALLO FIN DE GRAOCoa finalidade de mellorar o sistema de garantía interna de calidade do noso centro, sería convinte que o alumnado atendese á solicitude realizada pola UDC, con periodicidade cuadrimestral, respecto a participar no proceso de avaliación das materias cursadas? e cuxa chamada realiza baixo o nome de ?AVALÍA? consistindo en responder as enquisas que avalían a docencia do profesorado en cada materia.A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso '0' na materia na convocatoria correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de cara a convocatoria extraordinaria

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías